

פורים (16)

"וידוע הדבר למרדכי ויגד לאסתר המלכה ותאמר אסתר למלך בשם מרדכי" (ב, כב)
 תמיהה עצומה הציב כאן הגאון רבי אברהם ישראל משה סלומון הרב מחרקוב: הלא אסתר באונס נלקחה לבית המלך, ועתה, כאשר נודע לה שתיכף ימות אחשוורוש, לכאורה לא היתה רשאית לספר לו ולהצילו, ואדרבה, כל מה שהיתה יכולה לעשות כדי להינצל מתחת ידו, היתה חייבת לעשות, כדי להינצל מאונסו? ומרדכי הצדיק? מדוע גילה לאסתר את אשר שמע מבגתן ותרש, ולא הניח להם להרוג את אחשוורוש, וכך תינצל אסתר מידו של אותו רשע? כנראה שמרדכי ואסתר הבינו שצריך לצמוח איזה נס מלקיחת אסתר לבית אחשוורוש, ועל כן לא רצו שימות. אולם גם על כך יש להקשות בלשון ששאל ישעיהו הנביא את חזקיהו (ברכות י): 'בהדי כבשי דרחמנא למה לך?', הלא אנו אין לנו אלא לקיים את התורה, ואם לפי דיני התורה חייבים להציל את אסתר מיד אחשוורוש, ודאי שאותה צריך להציל, ולא את אחשוורוש, ואם מצילים אותו, שוב אין זה בגדר' אונס' וצריך עיון. ספר "כמוצא שלל רב פורים"

"לִיהוּדִים הֵיְתָה אֹרְהָ וְשִׁמְחָה וְשִׁשּׁוֹן וְיִקָּר" (אסתר ח, ט"ז)

ואמרו חז"ל (מגילה טז:): אורה זו תורה, שמחה זה יום טוב, ששון זו מילה, ויקר זה תפילין. על כל אלה גזר המן הרשע וכאשר בטלו גזרותיו הפכו לשמחה וששון ליהודים, ורמזו כאן כי יהודי שמח במצוות ה', וכאשר גזרו אותם היה אבל גדול ליהודים. מה לו ליהודי לשמוח אם אין לו את התורה וכאשר שבו לקיים אותם היה זה שמחה עצומה. כי אין ליהודי שמחה אחרת. ולמה לא נאמר ליהודים היתה תורה ויו"ט ומילה ותפילין, אלא לשון אורה ושמחה וששון ויקר, וצריכים חז"ל לפענח לנו ולפרש שכל אלו מרמזים על מצות אלו? ולמה הסתיר הכתוב ענין זה ברמזים? אלא ללמדנו כי דבר אחד הם, ליהודים, אורה זו תורה. ליהודים, שמחה אלו ימים טובים. וכן על זו הדרך. הוא אשר דברנו, כי אין השמחה של היהודי כשמחת הגוי, היהודי שמח בה' יתברך ואילו הגוי במילוי תאוותיו. היהודי שמח ברוחניות והגוי בגשמיות. הגוי שואף להפר גבולות ולחפש עוד ועוד הנאות גשמיות בעוד היהודי שמח במה שה' נתן לו. ספר "הגדת היום"

סעודת פורים בלילה

הגמרא (מגילה ז:): מספרת: רב אשי הוה יתיב קמיה דאמימר. נגה ולא אתו רבנן. אמר ליה: מאי טעמא לא אתו רבנן? אמר ליה: דלמא טרידי בסעודת פורים. אמר

פרשת זכור

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עִמָּלֶךְ, בְּדַרְךָ, בְּצִאתְךָ מִמִּצְרָיִם. אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדַרְךָ, וַיִּזְנֹב בְּךָ פֶּל הַנְּחָשִׁים אֲחֵרֶיךָ (כי תצא כה. יז. יח)
 "אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עִמָּלֶךְ", לשון יחיד, "בְּצִאתְךָ מִמִּצְרָיִם", לשון רבים, "אֲשֶׁר קָרָךְ, וַיִּזְנֹב בְּךָ פֶּל הַנְּחָשִׁים אֲחֵרֶיךָ", חזר הכתוב וייחד. מפני מה שינה הכתוב? אלא רמזה לנו תורה, שלעולם אל יפרוש אדם מן הצבור. אלא יתחבר ויתקשר בכל נפש רוח ונשמה עם כלל ישראל, שמתוך אחדות וזכות הרבים שעומדים לכלל, גם היחיד ינצל בכל צרה וצוקה, כי "לך" בלבד, ליחידים, "פֶּל הַנְּחָשִׁים אֲחֵרֶיךָ", שפלטום ענני הכבוד מחוץ למחנה ישראל, יכול עמלק להרע, אבל לרבים לא ירעו ולא ישחיתו, כי לא היתה מעולם ולא תהיה לעולם שליטה לעמלק על כל ישראל. ספר "ברכת חיים מועד ב"

אָתָּה, עֵינֶיךָ וַיִּגַע (כי תצא כה. יח)

פרש"י בצמא, ונראה להוסיף עפ"י מה שביארנו בפרשת בשלח שנענשו בצמא שכאשר התאוננו, ו"לא היו צמאים", ולא האמינו שהקב"ה יודע שהם אינם צמאים באמת, וע"כ נענשו להיות צמאים, וא"כ זה גם כן חסרון אמונה וגרם להביא עמלק. "העמק דבר"

היא אֶסְתֵּר בַּת דָּדוּ כִּי אֵין לָהּ, אָב וְאָם (ב. ז)

אומרת הגמרא (חולין קלח:): אסתר מן התורה מניין? שנאמר (דברים לא, יח): "וּנְאֻכֵי הַסֵּתֵר אֶסְתִּיר פְּנֵי". נס פורים התחולל על ידי רצף מאורעות "טבעיים". כל מאורע בפני עצמו נראה כטבעי ואין בו שום דבר פלא. אולם אם בוחנים את השתלשלות המאורעות, ומביטים על התמונה הכוללת, אז נוכחים לדעת שכל מאורע ומאורע היה חוליה בשרשרת, שהוביל אל הנס הגדול. אם מתבוננים על מאורעות המגלה במבט שטחי, נראה כאילו הם באו ממדת הדין. אולם אם בוחנים זאת במבט כולל ורחב הם מתגלים כחסד ורחמים מאת ה', כי על ידם באה ישועתם של ישראל מיד הקמים עליהם לכולתם. ולמשל: אסתר נלקחה בעל כרחא אל ארמון המלך, ונאלצה להנשא למלך ערל ושפל. אולם התברר למפרע כי דוקא דבר זה היה לו חלק מכריע בהצלתם של ישראל ובבטולה של גזרת המן הרשע. ומכאן עלינו ללמוד מוסר השכל ויסוד מוסד לחיינו: גם אם במהלך חיינו פוקדים אותנו כל מיני מאורעות שעל פניהם נראים קשים ומרים, עלינו לדעת כי הכל הוא מיד ה' הטובה והרחומה. הקדוש ברוך הוא טוב ומטיב וכל מעשיו בחן ורחמים, אלא שלעתים הם עטופים ומכסים בבטוי ובמסוה. ספר "ומתוך האור מגילת אסתר"

ליה: ולא הוה אפשר למיכלה באורתא? אמר ליה: לא שמיע ליה למר הא דאמר רבא: סעודת פורים שאכלה בלילה לא יצא ידי חובתו. אמר ליה: אמר רבא הכי? אמר ליה: אין. תנא מיניה ארבעין זמנין, ודמי ליה כמאן דמנח בכיסיה. אני רוצה לומר באור. איני יודע אם הוא אמת, משום כך אני עושה תנאי כפול ומוכפל, תנאי קודם למעשה: אם זה לא אמת, הרי זה בטל ומבטל כעפרא דארעא, ולא אמרתי כלום. אני חושש להיות מגלה פנים בתורה שלא כהלכה. אבל אם זו אמת, זה מתוק מדבש. צריך לחזור על זה לא ארבעים פעמים אלא ארבע מאות פעמים: סעודת פורים שאכלה בלילה לא יצא. בלילה פירושו בחושך. אדם אכל סעודת פורים, אבל אינו יודע מדוע הוא אוכל, הוא אינו רואה את האור שמונח בה. הוא אינו מבין שבסעודה הזאת אפשר להעפיל למדרגות גבוהות של קדושה ודבקות בהשי"ת. מי שאוכל את סעודת פורים סתם כך, בלי לרדת לעמקה, לא יצא.

פורים: הזמן ללימוד מדת הבטחון

עזיבת הכל בידי הקב"ה זהו תוכן ענינה של מדת בטחון. הפירוש של בטחון הוא, ההכרה שהכל בידי שמים וביד השי"ת לפעול מבלי להיות תלוי במעשינו. כשאדם נוסע במטוס והוא מרגיש שהמטוס מתנדנד באויר, הוא סומך ובוטח על הטייס שיודע את מלאכתו, ובאפשרותו להטיס את המטוס ללא כל תלות בנוסעים בו. כשאדם זוכה ומחתן את בתו הראשונה והוא דואג וחושש מה יהיה כשיגיע תורה של הבת השניה, הרי שאין לו בטחון במי שעזר לו בראשונה. אילו אליהו הנביא היה דוד שלו, והיה שולח לו צ'ק בדולרים, הוא לא היה דואג, אך לשים לב שאת בתו הראשונה חיתן עבורו אביו שבשמים, והוא יכול לחתן גם את בתו השניה, זוהי עבודת האמונה וממנה נובע הבטחון. בטחון היינו שהקב"ה אינו תלוי בנו בכדי לעזור לנו. ביכולתו הכל, ובתנאי שאנו "נעזוב את המושכות" ונותיר הכל בידי יתברך. בזה שונה יום הפורים מכל שאר המועדים, ויש בו את נקודת התכלית של כולם. פסח הוא זמן ללמוד אמונה, שבועות לתורה, ראש השנה ויום הכיפורים לתשובה וליראת שמים, סוכות לדביקות וחנוכה לנסים. פורים הוא הזמן של לימוד בטחון. יש בורא לעולם, והוא ואין בלתו. השם "פורים" נקבע על השם הפור, ומהו פור? גורל. מי שמוציא פתק מתוך כובע, הרי אין לו ראייה וידיעה מה יצא מתוך הגורל. הוא תולה עצמו ביד המקרה והגורל. והיינו מעשה השי"ת ממש, בלי התערבות של כח אחר. המן הטיל גורל, מתוך כוונה שיקבל משמים הסכמה על מעשיו. הוא הבין שלגזור גזירת השמדה על כל היהודים, לא יתכן על פי דרך הטבע. רק למעלה מן הטבע, בעולם המזלות, אפשר לפגוע בזכות הקיום של עם ישראל. לשם כך הוא הטיל גורל, ואכן קבל המן הסכמה משמים. כדי להפוך את פור המן לפורנו היו ישראל צריכים לעורר רחמים ולשנות את גורלם מלמעלה, וזו מעין בחינה של בריאה

חדשה ויצירה מחודשת של כלל ישראל. העבודה שלנו ביום הפורים היא, להכיר שאין סדרים ואין מציאות חתומה ומוחלטת. ביכולת של האדם יש מצב בו נגמרו האפשרויות והוא הגיע לסוף הדרך. בפורים מגיע ענין הבטחון, להכיר שאצל הקב"ה אין שום מחסום ושום הגבלה והוא יכול להפוך סדרים ולחדש מצבים. מצות היום של פורים היא לשנות עד כדי שכרות, בזה מוציא האדם את עצמו מהתמונה, הוא אינו פועל מאומה והכל בידו של הקב"ה.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "פורים" הלכה: הילכות פורים: שכרות בשאר משקים
 לכתחילה צריך לשנות דוקא יין ולא שאר משקים משכרים, ולפחות עיקר השתיה תהיה בייין, משום שכל הניסים שנעשו לישראל בימי אחשוורוש היו על ידי משתה היין. אולם מי שלא אוהב יין או שאוהב יותר משקים משכרים אחרים, רשאי לקיים בהן את משתה הפורים, אך ישתדל לשנות מעט יין.

רב אופיר מלכא שליט"א בספרו "הילכות מועד, פורים"

פתגם: התפילה היא סולם, האדם עומד על הארץ וראשו מגיע השמימה.

חקירה: עדות שבטלה מקצתה בטלה כולה
 נחשב כאילו אותו הפסול שיש בעדים הפסולים ישנו גם בכשרים, למשל, כאילו שגם הם קרובים, או פסול בפני עצמו, אע"פ שאינם קרובים. (המידות לחקר ההלכה ו, יב).
ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: שמחת פורים: בעיירה קטנה, בערב פורים, ניגש ילד עני אל הרב ושאל בלחש: רבי, איך אפשר לשמוח כשאין משלוח מנות ואין תחפושת? הרב חייך, הושיט לו יד ואמר: פורים לא בודק מה יש לך ביד, אלא מה יש לך בלב. הרב לקח את הילד לביתו, חלק איתו את הסעודה, והילד חזר הביתה עם חיוך גדול. ובאותו פורים אמרו אנשי העיירה: הנס הגדול ביותר לא היה בימי אחשוורוש אלא בלב שנפתח לאדם אחר.

שבת שלום, פורים שמח

יוצא לאור לרפואה שלימה: יוסף דוד בן ליאל, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרצדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלמה, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, דוד בן מרים, יעל בת כמנונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אזיזה. **שלום בית:** גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג. **זיווג הגון:** שרה זסוזן אנדרה בת דומיניק רינה, יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה. **הצלחה רבה בכל:** נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזל לאוני. **לעילוי נשמת:** קלוד שלמה בן ז'רמן רבקה, ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. אליהו בן מרים, נייסי חי הוברט בן ג'ולי, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסטייה כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזוקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מול אדסה בת גבי זרגונה, אברהם בן אסתר, יהודה יוסף בן

יוסף גרמון כולל עקס לע בען
 לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:
 germon73@hotmail.fr
 ניתן למצוא את העלון
 www.kollel-aixlesbains.fr